

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24-	v upravnemu prejemam:	K 22-
celo leto	12-	celo leto	11-
pol leta	6-	pol leta	550
četr leta	2-	četr leta	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafleva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefonski št. 34.

Inserata vseh dan zvezde izvenčni modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnemu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Pozornost številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna tiskovništvo št. 85.

Slovenski Narod* velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25-	za celo leto	K 28-
celo leto	13-	celo leto	13-
pol leta	650	za Ameriko in vse druge dežele:	2-30
četr leta		celo leto	K 30-

Vprašanjem glede inseratov naj se ploži za odgovor dopisnika ali znaka Upravnemu: Knafleva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefonski št. 35.

Klerikalcem je vse dovoljeno.

Preteklo nedeljo je pater grof Galen po končani masi razdeljeval pri vratih štefanške cerkve na Dunaju »Bonifazijsblatt«, v katerem je oster članek zoper protestante in reformacijo. Nas danes ne zanima toliko vsebina tega članka, ker je to popolnoma stvar klerikalcev, če hočejo svojo bankrotno in koruptno politiko zakriti z versko gonojo zoper protestantske vere, ki so v Avstriji zakonito priznani. Zanimna pa nam je tembolj dejstvo, da za avstrijske klerikale ne velja veljavni državni zakon in da smejo klerikale nekaznovano še tako grešiti zoper obstoječe zakonite določbe. Razdeljevanje »Bonifazijsblatta« je namreč v direktnem nasprotju s tiskovnim zakonom. Po § 23. tiskovnega zakona je namreč prepovedano »krošnjariti s tiskovinami, tiste oklicevati, razdati in prodajati izven za to pravilno namenjenih lokalov«. »Bonifazijsblatta« se pa razdava v cerkvah in izven cerkva. Vsaka številka ima celo opazko: »Razdeljuje se začetkom vsakega meseca v avstrijskih cerkvah.« Iz tega se razvidi, da se klerikale sploh ne brigajo za tiskovni zakon. Stoji celo na stališču, da hujškojci »Bonifazijsblatt« ni nič druga nego »tiskani veronauki« in da ima o razširjevanju veronauka govoriti edinole škof. Ta razлага je popolnoma klerikalna in protizakonita. In »Bonifacijeva korespondenca« je dne 1. marca 1909. sama objavila razsodbo, s katero je bil obsojen duhovnik, ki je v cerkvi razdaljal »Bonifazijsblatta«. Razlogi te razsodbe so interesantni, glase se namreč: »Razdajanje tiskovin prepoveduje brezizjemno tiskovni zakon v § 23., v kolikor gre za razdajanje izven za to pravilno namenjenih lokalov, in nobena deželska varstvena oblast, še manj pa kak drugi faktor ne more dispensisirati od tega zakonito normiranega zakona. Da pa cerkev ni za razdajanje tiskovin — kar šnekali vsebine — določen kraj« je jasno.

Iz navedenega je torej popolnoma jasno, da je pater grof Galen preizkoril obstoječe določbe tiskovnega zakona, ko je razdaljal »Bonifazijsblatt«. In temu se ni prav nič čuditi. Znano je namreč, da se klerikale prav nič ne ozirajo na veljavne zakone.

Glas upijočega v puščavi!

(Dopis s Primorskega.)

»Moje poročilo o Trstu in slovenskem delu Istre ni veselo, kajti zapričeta stvar ne gre naprej. V tem okrožju se je ustanovilo eno društvo, zaspalo jih je pa več, a druga so le na papirju.« — Kaplan Čok na glavni skupščini »S. K. S. Z.« dne 21. t. m. v Ljubljani.

Na glavni skupščini »S. K. S. Z.« dne 21. julija t. l. v Ljubljani, je za Trst in slovenski del Istre

referiral kaplan pri Sv. Ivanu v Trstu, gospodine Čok.

Ali na svojo žalost je moral kaplan Čok priznati, da njegovo poročilo o tem delu in okrožju slovenske zemlje »ni veselo«, kajti zapričeta stvar enostavno ne gre — naprej. To pa zato — pravi Čok — ker je na tem ozemlju pomanjkanje »delavnice duhovščine, ki je prva poklicana (!!!) na »ljudsko izobraževalno delo«, ali bolje rečeno: hujškanje brata proti bratu. Kriv neuspehom je pa tudi pesimizem te duhovščine, pravi dalje referent, ki je v večnih dvomih, da bi se iz tega ljudstva »udanemu plenu in pijači«, dolgo kaj napraviti. Tako referent za Trst in Istro, gospod Čok!

Ako se ozremo dve ali tri leta nazaj in prelistavamo »Slovenca« in druge klerikalne liste, bomo gotovo nerедko naleteli na uvodne in druge članke, kjer se na bombastičen in bahav način pripoveduje, kakor da bi bilo že vse tržaško in istrsko ljudstvo obrnilo hrbot »odešruškim, brezverskim, lažnjivim, izkoričevalskim in ne vemo še kakšnim narodnjakom« v Trstu in Istri. Polni so bili tedaj predali klerikalnih listov o »rapidnem napredku klerikalne misli in o »velikanskih shodih, kjer se ljudstvo preraja v Kristu — kralju v Trstu in Istri, tako, da bi bil vsakomisil, da bodo tekmo dveh, treh let že nad vso jadransko obalo in nad Istro zagospodarili vsemogočni klerikalci.

Mi smo slovensko javnost že tedaj opozarjali, da je vsa ta klerikalna bahavost le farbarija, da je vse ta klerikalni »napredek« v Trstu in Istri, in te mase ljudstva na shodih le — Potemkinove vasi. Z javnim farbanjem in obrekovanjem narodnih voditeljev so hoteli dosegati kar čez noč uspehe ter spraviti vse pod klerikalnem klobuk tako, da je res že marsikdo, ki želi v Trstu in Istri složnega dela, majal z glavo, če: »glejte, klerikalni zdražbarji bodo napravili med nami razdor in zaman je bil ves naš dosedanja trud nasproti krutim narodnim nasprotnikom.«

A mi, poznojajoč klerikalne zvosti, smo šli preko teh farbarij na dnevni red, dobro vedoč, da se politično in narodno zavedno ljudstvo v Trstu in Istri ne bo dalo zavesti od srboritih klerikalnih agitatorjev. — Vedeli smo pa tudi, da niti vsa duhovščina ne soglaša s temi klerikal-

nimi agenti, temveč starejši in pametnejši direktno obsojajo to narodu in cerkvi škodljivo gonjo, ali pa stope daleč proč od delovanja teh srbitih kaplanov.

In res, danes po dveh, treh letih ne prihajamo mi, temveč oni klerikalni hujščka, ki je takoreč prvi pričel na tržaškem ozemlju z razdragočo klerikalno politiko, ta »prvak in vaučerje razdora med tržaškimi Slovenci in zvest sodržug prvega zaupnika slovanožca Nagla — kaplana Ukmarja: kaplan Čok je priznal, da na tem ozemlju klerikalna pšenica ne gre in ne gre v klas. da se nič napredovalo, pač pa nazadovalo.

Da, tako je, dragi klerikalni petelin Čok; do neba se ne povzne tako lahko, kakor si je to predstavljal svetovianski Jeremija! — Za tak velikanski in tako hiter »preobrat« zavednega narodnega ljudstva, kakor so tržaški Slovenci, se že hoče nekoliko »večjih« ljudi, kakor od klerikalnega fanatizma zaslepjeni kaplan Čok.

Pač pa je ostal na »temni tržaški točki« vendarle en svetel žarek, namreč: Marijina družba. — Profesor Jarco je na zborovanju S. K. S. Z. povabil »zelo delavnega« Čoka in rekel, da se tudi v Trstu dovesti do uspehov. Dokaz temu je Marijina družba, kjer je organiziranih 1000 dekle.

Da bi na to klerikalno »tolazbo« reagirali, bi bilo presmešno. Pač pa povemo gosp. Jarcu, da ako druga moč in vpliv ne bosta politično »spreobrnila« tržaških Slovencev, bo tudi moč in vpliv onih 1000 organiziranih kuharic ostal brez uspeha.

Kakor samoobsebi umevno, so klerikalci končno sklenili, da bodo nadaljevali s »trdim bojem« v Trstu in Istri, ali ne morda proti narodnim našim nasprotnikom Italijanom, temveč proti svojim lastnim bratom — Slovencem. — V ta namen da prično v jeseni v slovenskem delu Istre socijalne kurze za duhovnike in učitelje — klerikalnega misijenja. Mogoče bo ta »poskus« vendarle »preobrnila« one istrske duhovnike, ki še narodno misljijo in delajo ter nočajo podpirati importirane narodnoškodljive klerikalne politike.

Poznavajoč težak boj tržaških in istrskih Slovencev z mogočnim in močnim narodnim nasprotnikom Italijanom, se nismo nikdar posluže-

vali kake politične »diktature« za Trst in Istru, niti ne vsiljevali kakih naših političnih nazorov, dobro vedoč, da stoje na celu slovenskega vodstva na tem ozemlju zavedni, trezni in previdni slovenski rodoljubi, ki pozna potrebe našega naroda in takto brezobjektivno nasprotinika, ter da temu primerno urejajo svoje postopanje v narodno korist in v obrambo ugrožene slovenske grude.

Dobro vemo, da je posebno še v Trstu mogoč znaten in uspešen odpor nasproti močnim narodnim svoragom le s skupnimi nastopi na narodnih sil. Zato pa smo žeeli in želimo tudi danes, da bi se narodnih sil na sovragu izpostavljenem tržaškem ozemlju in v Istri nikdar ne cepilo, ker bi se to cepljenje nad našo narodno stvarjo kruto maševelo in kobillo le — tretjemu.

Ali o tem skupnem delu nočajoči slišati srboriti klerikalci, ki srdeč se zaradi svojih neuspehov z neko peklensko jezo in srboritostjo vsiljujejo razdor v narodne vrte na tržaško ozemlje in v Istro.

Ta gospodstvažljiva klika kaže s tem grdim početjem v vsej nagoti, da ji je narodno stvar in napredki ni prav nič, temveč le za to, da bodo zadostili političnim in narodnoizdajalskim svojim nagonom. Ljudstvo sicer te vsiljive »tice« že pozna; vendar je pa potreba, da se javnost na te importerje nesloge in bratomorja kolikortoliko opozori, da se ga — ako pride eden ali drugi na od klerikalnih in sekrtov neokuženih narodnih prag — pošlje tja v tisto peklenko brezno, ki je pripravljeno onim, ki so zagrezili izdajstvo nad svojim narodom!

Kdor ni z nami, ta je proti nam! Ako se bodo te devize držali in jo izvajali Slovenci Trsta in Istre, bo na prihodnjem občenem zboru S. K. S. Z. svetovianski Jeremija poročal o še večjih neuspehov svoje izdajalske politike.

Dnevne vesti.
+ Dr. Weisskircher — bodoči ministrski predsednik? Fevdalno-klerikalna korespondenca »Centrum« poroča, da so dobili ob priliki dr. Weisskirchnerjevega obiska v Pragi vtisk, da je šel dr. Weisskirchner na Češko obiske delat le formalno kot trgovinski minister, v resnici pa kot šef bodočega kabineata.

LISTEK.

V Sofiji.

Piše d. r. Ivan Lah.

(Dalej.)

Moskovski Kremlj je znan. Vsak dan so na njem množice russkih in tujih ljudi. Ko stopaš skozi vrata na Kremlj — na Kremlj vodi pet vrat — se moraš odkriti, ker store to vse. V tem oziru je pri Russih zelo mnogo zunanjosti. Ako gre mimo kapele se križa, ako tramvaj vozi mimo cerkve, se prekržajo vsi. V cerkvah se priklanjajo in prekržujejo neprestano. Pri raznih ikonah, ali svetinjah pa nadajo na kolena in se priklanjajo z glavo do tal, poljubujejo razne svete ostanke etc. Ker je na Kremlju v cerkvah mnogo podobnih reči, je naravno, da se tu izraža zunanjost pobožnosti russkega priprostega naroda na najbolj očiven način. Cerkev je na Kremlju mnogo. V bistvu so si vse enake, odlikujejo se po svoji starosti in po starinah, ki se v njih nahaja. »Uspenski sobor« je gotovo samo eden na svetu. Okoli njega jih je še nekoliko, ki so mu podobni, toda ne enaki. Na Kremlju stoji cer - puška, menda največji top na svetu in cer - kolokol, največji zvon.

Stojita na prostem, da si ju vsak po volji ogleda. Za nekaj kopejek, ki jih darujete po svoji volji v puščo, lahko stopite na zvonik Ivana Velikega. To je najvišji zvonik na Kremlju in hranji v sebi poleg mnogih malih, tudi dvoje velikanskih zvonov. Z zvonika Ivana Velikega vidite celo Moskvo pod seboj. Krasen razgled, ki ga občudujejo vsak dan obiskovalci s celega sveta, ki prihajajo sem gledat, rusko Moskvo. Pod vami se dvigajo stolpi (sedem večjih) kremljanske trdnjave, okoli vas mole pod nebo zvoniki kremljanskih cerkev in posnosa pročelja dvornih stavb. Pod kremljanskim zidovjem leži »rdeči trg« »krasna ploščad«, na nji cerkev Vazilija Blaženega in zgodovinski muzej, za njim pa se dviga kopica gospa na stolnici del zvonika, Kitajgorod. Reka Moskva se vije v obliki črke S skozi mesto. Na drugi strani leži Zamoskvoreče, okoli in okoli mesta pa se razprostirajo vile in gaji. Moskva leži na več gričih, ki tvorijo vsak zase nekak del mesta. V tem ima nekaj podobnega z Rimom. Celo nje početek so hoteli nekateri najti v bajki, ki spominja na rimske muzeje. Toda Moskva je različna od Rima, kar je russka narodna Bilina različna od klasične rimske Eneide. Dolgo stojimo na zvoniku, kajti vedno se nam nove slike odigrinjajo pred očmi. Ne moremo se negledati tak

drobnih hiš pod seboj. Ako se zglašimo v kanceliji, nam dovolijo pogledati carske dvorce. Vsak četr ure se nabere v vestibulu velikega dvorca nova družba, ki odide v spremstvu čokajočim glasom: Krista radi, dajte, barin, dvoranjin, golubčik, dajte, Boga radi, pomilujte, barin... Beračijo tudi mladi, delazmožni ljudje, ki se gotovo debelo v pest smejejo, če jim kaj daš. Russki listi opozarjajo tujce, naj takim ljudem ne dajejo. Da, mnogo beračev je v Moskvi in mnogo pijancev. Alkoholno vprašanje je na Ruskem zelo važno. Vino je drago, pivo tudi, posebno na severu. Najvažnejša pijača na Ruskem je čaj. Pijo ga vsi od najvišjih do najnižjih. Komaj se je n. pr. začel vlnik pomikati, že vleče vsak svoj čajnik iz kovčega. Brez čajnika na doljšo pot nihče ne gre. Vrelo vodo do ljudje zastonj v vagonih in na postajah. Tako se v vseh vagonih piše čaj. Enako se piše čaj na vseh postetih, v gostilnah po obedu, za zajtrk, za večerjo. Toda delavec in mužnik si hoče privočiti kaj boljšega in piše vodko. Vodka je navaden špirit. Naredno je, da se človek zelo opije. V nedeljo zvečer sem šel po nabrežju Moskve. Letalo jih je tam nekoliko po tleh. V tem osiru so petrograjski delavci mnogo višje. Danes se na Ruskem od vseh strani mnogo dela proti pisanjevju. Doj je toček. Po svetu zmanjajo pisanje o pisanju, ru-

skem mužku. Toda to je naraven pojav. Prehod iz otroške v zrelo moč dobo.

Srednješolski strelci. Resni in nevarni časi se morajo bližati avstrijski državi, tako resni in nevarni, da bodo mogoče moralni klicati na pomoč še dijake srednjih šol. Moderator človek se pravčasno pripravlja na vse slučaje, in če je kdo o modrosti avstrijskih merodajnih krogov doseg dvomil, ga morajo ti dvomi miniti spričo odredbe, da se bo v prihodnjem že srednješolsko dijaščvo vadijo v strejanju. Domobransko ministarstvo je že izdelalo navodila za ta podrek. Od začetka oktobra pa do konca maja se bodo dijaki srednjih šol in strokovnih šol vadili v strejanju, in sicer ob sobotah popoldne vselej dve uri. Vežbali se bodo v vseh vrstah strejanja, tudi strejanje na dobitke se bo gojilo. Sicer še nismo nikjer slišali, da bi strejanje imelo kak vpliv na duševni in telesni razvoj mladine, ali ker so tako ukenili možje, ki jim je skrbeti za ta razvoj, mora že prav biti. S tem bo državi vsekakor znatno pomagano, zlasti v slučaju kake vojne. Pa tudi mladini bo pomagano. Tisti fantje, ki studij ne bodo mogli končati, bodo vsaj lahko v cirkusih nastopali kot strelci in si s tem služili kruh. Adijo frača in drugo takoj morilno orožje, s katerim se je mladina doslej kratkočasila. Prišli so resni časi, in mladina dobri resno orožje v roko. Upamo, da se bo pri teh strelskeh vežbah mladina vzgajala v patriotskem duhu, da bo različne Schwarze in take tiče primerno spoštovala in sploh prišla zopet do spoznanja, da je ni večje slasti, kakov umreti od kroglice zadet ali razsekano glavo na mokri poljani za ideale, težnje in koristi — drugih.

Zmedeni tolovaji. Uboj v Vrbiju pri Žaleu je klerikalnim tolovajem popolnoma osmodil še tisto malo pameti, kolikor so je sploh še imeli. Danes kriče o liberalnih lažnivej ter trdijo, da Cokan sploh ni dobil nikakih poškodb, marveč je umrl čisto naravne smrti, jutri pa celo sami priznavajo, da je Cokan umrl vsled ran, ki jih je dobil na vaškem pretepu. In kakov se kaže, so klerikali vsak dan bolj prepričani, da je bil Cokan ubit. Tega njihovega mnenja ne morejo omajati niti zdravniški izvedenci, niti celjsko državno pravdništvo, dasi so izjavili, da je Cokan umrl povsem naravne smrti. Niti klerikalci ne verjamejo trditvi označenih »izvedencev«, kako pa naj bodo naprednjaki prepričani o naravnih smrti Cokanovi? Da so klerikali sami prepričani, da je Peskan zakljal Cokana, se jasno razvidi iz zadnjega »Slov. Gospodarja«, torej lista, ki je bolj papeški nego pa pepezi sami. »Slovenski Gospodar« z dne 28. julija prinaša znameniti popravek celjskega državnega pravdništva, glasom katerega je Cokan »naravno smrt storil«. Temu popravku, ki je bil priobčen že 22. julija, dostavlja »Slov. Gospodar« sledenje odstavek: »S tem uradnim popravkom je propal liberalnih listov in liberalcev za vsakega količkaj trezega človeka dovolj razjasnjena. Ali si upa pošten človek lahkomiselnko kriviti drugega, da je izvršil umor? Ne, to je mogoče le med gnilobo naših liberalcev.« Ko so se na ta način klerikali odkašljali na popravek, ki je bil priobčen že 22. julija, pa priobčijo isti klerikali dne 28. julija dopis, v katerem se zatrjuje, da je

pravijo, da je Kitaj ruska beseda in pomeni zid. No, vseeno je, ampak zveni dovolj po kitajsko. Kitaj-gorod je del mesta, ki je nastal pod Kremljem. Od nekdaj je bilo tu središče russkih kupev in kupčije. Tudi danes je tu sama trgovina. Ob obzidju stoje lesene budove, dolga vrsta, in tam je večen semenj. Kupič lahko, kar hočeš: knjige, črevlje, tobak, šivanke, vse. Mladi dečki te obdajajo od vseh strani in vsak ponuja svoje. Ako se samo ustaviš in obrneš, je gotovo, da moraš kupiti, ne pusti te preje iz rok. Tako raste trgovski zarod na ulicah Moskve. Tudi Kitaj-gorod je še večinoma obdan z obzidjem. Kremlj, krasnaja ploščad in Kitaj-gorod tvorijo središče Moskve. Toda Moskva je še mnogo večja. Vse življenje, prehodi, tramvaji itd. se združijo na lubljanskem trgu, ki je zato najbolj živahan trg v Moskvi. Od tu se lahko peljemo na vse strani prav do zadnjih parkov in v vil v okolici Moskve. Krik in hrup na tem trgu se ne da z ničemer primerjati. Zato se človek rad vsede in se odpelje kam ven. Tam zunaj za predmestji so krasni parki, gosti stari gozdovi nudijo prijeten sprechod. Odpeljal sem se v Petrovski park, kjer je tudi petrovski dvorec, v katerem je stanoval Napoleon I. 1812. Od tam jezdil car skozi triumfalna vrata h kranju. Za Petrovskim parkom je Petrovsko-Razumovsko, del Moskve, kjer so same vile in drevoredi; pravo letovišče Moskve. Na drugi strani leže Sokolniki itd. Tudi po mestu ne manjka parkov in nasadov. V raznih parkih najdemo razne spomenike. Na tverskem bulvarju stoji Puškin, na Nikitski strani je spomenik

Cokan umar vodil ran, ki jih je dobil na vaškem pretepu. Zagovorniki klerikalnih tolovajev so tako zmešani, da niti tega ne čutijo, da sami sebe tolčajo po zobeh. Vzbuja se jim vest in u njihovih grešnih srčih in ta vest jo še zdi močnejšo, nego so vse zdravstvena mnenja in vse pravki državnega pravništva. Od tod zmedenost pri zagovoračih ubjacev.

Odlilovan orešek. Postajevoda, titularni stražnjoštor Fran Pajnter v Ljubljani je prejel povrhalno spričevalo in domarno premijo, ker je v nevarnosti za lastno življenje rešil človeka iz vode.

Podelitev premij nadučitelju. Iz ustanove Frana Metelka so dobili premijo po 80 K 41 vin. sledenje nadučitelji: Andrej Skulj v Tržiču, Iv. Kocjančič v Bučeči vasi, Leopold Punčuh v Gornjem Logatcu, Josip Ažman v Breznici, Martin Matko v Toplicah in šolski voditelj Fran Stular v Petrovi vasi. — Nadalje so dobili iz premoženja bivšega društva za obdelovanje vrtov premijo po 71 kron 41 vin. nadučitelji Josip Perz v Koprivniku, nadučitelji Makso Baje v Igavasi in šolski voditelj Josip Goršek v Doblču.

Revizija trase za nameravano železniško progo Ljubljana - Vrhnička - Idrija - Sv. Lucija se vrši dne 2. in 3. avgusta t. l.

Svojo znanko okradla. 24 let stare Frančiška Lindič, katera se zradi tativne po tiralnici zasleduje, je prišla k svoji znanki Mariji Cof, delavčni ženi v Mostah. Ta ji je dovolila, da sme prenočiti pri nji. Zjuraj pa, ko so šli domači na delo, je Lindič ostala doma, češ, da bo sobo pospravila. Ko pa je bila sama, pokradla je gotovine in nekaj drugih reči v vrednosti 44 K, potem pa izginila.

Puška v panju. Posestnik Janez Zavrl iz Černuč je nesel proti domu panj, v katerem je imel skrito puško. Na poti sreča sovaščana, posestnika Janeza Kovača, s katerim se takoj nekaj sporeče. Zavrl se je pri tem tako razburil, da je vrgel panj z puško vred v Kovača. Ker pa je bila puška nabita, se je sprozila, ne da bi bil kdo poškodovan. V tem pride mimo Peter Dobrave, posestnik iz Černuč. Tudi tega Zavrl s puško na rade, a Dobrave mu jo vzame in razbije na tri kose. Sedaj pa je prikipe la Zavrla jeza do vrhunca in je obe ma zagrozil, da jima bo hiše zažgal. Stvar pride pred sodišče.

Skrajna zlobnost. Na sadnem vrtu posestnika Janeza Zupana v Šmartnem je naznan zlikovec porezal 27 mladih sadnih dreves in na pravil 135 K škode.

Orzočniki so prijeli dinarja Franceta Friškovec iz Mengša in Franceta Lepa iz Topola. Oba sta na sumu, da sta 21. t. m. z žitom napoljeni kozolec Ivana Bokaliča na Pristavi začigala. Oddana sta bila okrajnemu sodišču v Kamniku.

Z Vrhopolja pri Moravčah se nam piše: Klerikalna zagrizenost se je prav jasno pokazala na Vrhopolju pri Moravčah dne 20. t. m., ko je strela udarila v gospodarsko poslopje posestnika Janeza Prašnikarja. Vrta požarna bramba iz Moravč, oddaljena pol ure od Vrhopolja, bila je v grozni plohi v najkrajšem času na licu mesta s svojim vrimlji načelnikom Tomanom, nadučiteljem, v

Gogolja. Gogoljev spomenik je še nov, toda meni ni ugajal. Razen spodnih reliefov ni nič gogoljevskega v njem. Pred univerzo stoji Lomonosov.

Iz mnogih muzejev in galerij si vsak ogleda gotovo Tverdskovsko galerijo in Rumjanceva muzej. Prva je zelo bogata, ima toliko svetovnih del, kakor pristno ruskih, ki predstavljajo tudi večinoma slike iz ruskega narodovega življenja. Ta galerija je biser nove Moskve. Koliko zanimih slik vidi tu gledalec v originalu. Tu se je združila res ruska umetnost. Na koncu galerij je nekoliko dvoran, kjer se nahajajo najlepša dela Verezčagina.

Galerija v Rumjanceva muzeju hčete biti nekaka zgodbina umetnosti, kakor je v petrograskem Ermittau. Najkrasnejše delo v nji je pač Ivanova: »Prihod Krista«, ki mu je posvečena celo dvorana. Tu res človek obsedel in gleda.

V spodnjih prostorih je muzej s staro biblioteko. V etnografskem oddelku smo tudi Slovenci. Toda malo slovenskega je v oni skupini. Podobe so narejene po neki stari sliki. Po mojem mnenju bi bilo treba cel oddelek prenoviti, kajti tudi drugim skupinam bi se dalo kaj očitati. Morda se zgodi to, kadar se urešči slovenska narodopisna razstava.

Je še mnogo zanimivosti v Moskvi in v nje okolici. Toda človek se naveliča gledati in se rajše vedo v senco kje in gleda ljudi, ki posedajo po klopedi ali ki gredo mimo. Bil sem slab volje. V »Peterhofu«, ki mi je bil priporočen kot dober ali celo boljši hotel, sem imel nemirno noč.

Moravčah. To pa nikakor ni bilo po volji klerikalnim petelinom, marveč so zahtevali, naj se požarna bramba odstrani. Požarna bramba se pa ni odstranila, ker tudi dotični gospodar ni pustil, da bi se odstranila, ker je bil popolnoma uverjen, da brez pomoci polarnih bramb, ne bi bilo mogoče omejiti, kajti bilo je v trenutku celo poslopje v velikansku plamenau in cela vas v veliki nevarnosti. Menda so klerikalci hoteli s klobukl vodo dozadeti in gasiti, s čimer bi pa najbrž ne bili ničesar opravili, kajti ogrom je že oprijemal Hrenovega gospodarskega poslopja in tudi hiše gospodarja Janeza Prašnikarja je že bila v veliki nevarnosti, ker se je tudi že vžigala. Bila je torej največja bedarija, da so klerikalci zahtevali, naj se požarna bramba odstrani. Saj je moral vsak tepevi uvideti, da le požarna bramba more požar omejiti, kar se ji je tudi popolnoma pošrečilo. Prašnikarju je pogorel hlev, skedenj in vsa krma. Škoda, katero je povzročil požar, znaša 6000 K. Zavarovalnina znaša samo 1000 K. Če bi ne bilo vrle mraške požarne brambe, katero skriva klerikalci za liberalno, bi bili imeli na Vrhopolju še vse drugačen požar. Ob ti priložnosti naj še omenimo, da nima vrhpoljska vas prav nobene priprave za prvo pomoč proti požaru; morali so si vse izposoditi iz sosedne vasi. Ključi, ki služijo v prvem hipu za raztrganje strel, za olajšanje gašenja, so razsajeni že od leta 1893. Tudi nimajo nikakega droga, dasi se je požar na takrat posredil sedaj že četrtek. Poleg tega steje vas Vrhopolje 34 hiš, cerkev z župniščem in šolo, ali nikjer ni nobenega strelovoda, dasi ima drugod že vsaka cerkev in vsaka šola svoj strelovod. Iz tega se razvidi, kako gospodarji klerikalni možje — v občini. Vso čast pa zaslubi načelnik požarne brambe, gospod Janko Toman in njegovo moštvo za neumorno delo in vztrajnost.

V Ratečah na Gorenjskem je nadomak preminul zemljak in cestnar na deželni cesti, obče prijubljeni Joža Matjaž v vulgo Krevl, star 61 let. N. v. m. p.!

Nevarna fanta. J. Hace, posestnikov sin in Jakob Reven, hlapec, oba v Starem trgu pri Ložu, prišla sta pred kratkim okoli polnoči pred spalnico Antona Sagmeistra, mesarskega pomočnika pri Karlu Kovaču. Hotela sta po vsi sili v spalnico, ker jima je bilo pa to zabranjeno, metača sta kamenje in opeko skozi okno ter razbila 7 šip. Sagmeister je bil v postelji na glavo zadet. Na to je Hace vzlomil duri spalne sobe ter s silo, oborožen s kuhinjskim nožem, skočil pred Sagmeistrja, grožč mu: »To je tvoya smrt!« Skrajno silo je bilo možno nasilneča odpraviti. Sedaj bo imelo sodišče svojo besedo.

Iz Škoeljana pri Mokronogu. Da tudi Škoeljanci ne spe »spanja pravčnega«, kaže pač misel, ki se je podrobila v sreči zavednih Škoeljanskih fantov ustanoviti si samostojno društvo — »Sokol«. Stvar bo sicer težava, a ker nam je obljudil priskrbiči na pomoč tudi novomeški »Sokol« zato poskrbile tudi vi vrlji Škoeljanci in za narodno probudio vneti hribi, da zopet vse ne zaspí. — Potreba nam je kar največ podpornih članov, telovadec imamo dovolj. Tisti par grošev za mesečino in na kako drugo podporo, bo pač vsak

Jaz sem trdil, da so bile uši, drugi so rekli, da so samo klopi. »To ni nito, to so klopi...« Nazadnje sem celo zamudil svoj vlak, vkljub temu, da sem bil pol ure prej na postaji. Cisto mirno sem ga gledal, ko je odhajal trenutek pozneje sem izvedel, da je bil to moj vlak. Moral sem se torej odpeljati uro pozneje s poštnim vlakom, ker se nisem hotel vrniti med klopo. Tako sem se vozil dve noči in en dan v Kijev. To vendar še ni bila takta nesreča, kakor sem jo videl drugi dan na neki postaji blizu Kraljevca. Nek oče — bogat Rus, — se je peljal z dvema hčerkama v Moskvo. Na Ruskem se navadno potuje z zelo obilno prtljago, ker se v vagonih spisi in ker je tako navada. Hčerke in pol prtljage je bilo v vagonu, ko se je začel vlak premikati. Ubogi mož je začel klicati: počakajte, kam greste, slišite — toda vlak je šel, on in pol prtljage je ostalo na peronu in tudi karte za gospodinje je imel on pri sebi. Seveda so ga obdali takoj razni potniki, ko je kričal. Mi smo se tej sceni seveda smerjali, v resnicu pa je bila za moža situacija resno neprijetna. Hčerke so morale na prvi posajti izstopiti in tam prenočevati, ker je šel že zutraj vlak proti Moskvi, s katerim se je za njimi pripeljal oče. Res, skoraj snov za opereto.

Vsekovratne nezgodne se pripete človeku na potu, no, treba je imeti mirno kri. Vkljub vsemu stoji danes pred menoj slika Moskve, obšarjena v tem jasnom solcu, kakor sem je gledal v prvem trenutku: jata golobov, belih in pisanih se je spustile ob reki sredi zeleno ravnine — to je Moskva.

(Dalej pričedanje)

lahko žrtvoval, ako mu je kaj na tem ležeče, da ne zamre pač krasna misel ustaviti si »Sokola«; kajti ko bode v vsaki večji vasi »Sokol«, da bodo mogel tudi naš narod uspešne bojevati proti tujimi in žali bog tudi domačimi sovražniki, ker le v preprostem narodu je radič naše milo slovenske domovine. Skrbite torej domačini in tudi drugi narodnjaki, da bodo mogel tudi škocijanski »Sokol« v kratkem času poleteti med ljudstvo pokazat, kaj da se storiti z vstrejnimi sokoškim delom. »Na dežel, ker resnobni so dnoval! — Na zdar!

Vilek neumne domišljavosti. — Piše se nam od Save: Hrastniški nemčurji delajo strašno propagando za svojo »nemško« šolo. Trobijo oblastno v svet — vide celjsko »Deutsche Wacht« z dne 28. julija t. l. — da je od njih milosti odvisna eksistenza (!) slovenske ljudske šole v Hrastniku! Höher gehts' nimmer! To je največji šwindel! — Kdor pozna razmaz v Hrastniku, tisti pač dobro ve, da je ravno narobe — resnica.

Hajanje v kolodvorski restavraciji na Zidanem mostu je večkrat tako, da presega vse meje. Včeraj počni so se n. pr. ti hajlovec obnašati v restavraciji II. razreda skrajno predzern in izzivajoče. Pač čudno, da vodstvo južne železnice že ne pomede posili — Nemecv tja, kakor spadajo. Da se je hajanje s pobijanjem kozarcev slovensko končalo, se pač ob sebi razume. Južna železnica pa naj je enkrat red naredi.

Štrajk s stradanjem nadaljujejo oni v tržaških sodnih zaporih se nahajajoči italijanski mladeniči, ki so obdolženi veleizdaje. — »Piccolo« poroča, da večina zaprtih ni že od pondeljka ničesar vžila, radi česar da so nekateri zboleli. Med obolelimi je tudi nek dr. Höbert (Italijan puro sangu). Nekega »štrajkoveca«, imenom Hirschdorfer (tudi pravo latinško ime), so odvedli iz zaporov v ulici Tigor v one pri jezuitih, a mu je med potom prišlo slabo, ker ni že večni nič jedel.

Dva milijona na ulici. Dne 27. julija so na vozu prevažali denar v znesku dveh milijonov krov iz poslopja poštnega urada v Pulju v plančini urad vojne mornarice. Denar je tehtal 1500 kg, katere teže pa do tretjih vozniščev. Dresura konj je naravnost klasična. Kdor je videl štiri krasne perzijske žrebce ali pa devet rjavih žrebcev, mora priznati, da je gosp. Klisko naravnost mojster v dresuri. Tudi kot jahač visoke šole se odlikoval gosp. Klisko na svojem, res krasnem »Prachtkerlu«. Občudovanja vredna je pa tudi moč in pogum obeh kolesarjev »Michele in Sandro«, katerih eden je izvedel »smrtni skok s kolesom«. Ljubek, pa tudi težek komad je bil ples z lopaticami, katerega sta proizvajali dve dekli in dva dečka. Omeniti pa moramo tudi ikarske umetnike, ki so z največjo precinostjo izvajali najtežje skoke. Občinstvo se je zbraljalo kako veliko in je bilo povsem zadovoljno s predstavo.

Glas iz občinstva. Pri prehodu čez tir južne železnice na Dunajski cesti so ponoči ograje pri mitnici večinoma zaprte, in sicer kar cele ure. Na mestu pa ni toliko razstavljanje, da bi vozniki mogli že od daleč spoznati, so li ograje odprte ali ne. V temni ali megleni noči se to spozna še tedaj, kadar človek ob ograjo zadene. Lahko bi se zgordila grozna nesreča, če bi avtomobil ali voz v diru zadel ob zaprto ograjo. Pri mitnici pa je sredni ceste rdeča luč, na ti ograji pa

vrsto na orodju. Domači šolski narašči, ki je znan še iz župnega sokolskega izleta, nastopi s liknimi vajami s praporci; obretni naraščaj pa s posebnimi prostimi vajami. Prijatelji Sokolstva in naprednih idej v nedeljo vsi na Vič, na lep sečenat vrt g. Balija.

Poseben vlak v Novo mesto. Na letno Zavezino skupščino, ki bo dne 6. in 7. avgusta v Novem mestu, se odpelje dne 6. avgusta zjutraj ob 10. uri z južnega kolodvora v Ljubljani poseben vlak. Vlak se ustavi tja in nazaj na postajah: Ljubljana - dolenski kolodvor, Grosuplje, Št. Vid in Trebnje. Iz Novega mesta odhaja vlak v nedeljo, dne 7. avgusta, ob 9. uri zvečer. Vlak odhaja iz Ljubljane tak čas, da imajo zvezo z njim tovariši in tovarišice s Kranjskega, Štajerskega, Koroškega in Primorskega. Udeleženci naj se priglase po dopisnicah takoj na naslov: Zaveza avstrijskih jugoslovenskih učiteljskih društev v Ljubljani. — Tovarišice, poslužite se posebnegavlaka, ki ga sedaj prvič priredi Zavez za svojo skupščino, v najunogobrojnejšem številu! Vzemite s seboj tudi prijatelje učiteljstva! Cene vožnji izvsk pred odhodom. Priglasite se takoj na navedeni naslov!

Telovadno društvo »Sokol« v Trebuju priredi v nedeljo 31. t. m. svoj I. zlet na Vel Loko z javno telovadbo in prosto zabavo s sodelovanjem trebanjske godbe. Začetek ob 5. uri popoldne. S to prireditvijo hoče trebanjski »Sokol« dejansko pripraviti, da ljudstvo samo vidi in samostojno izreče svojo sodbo o našem delu. Želimo v največji meri moralnega uspeha in prosimo, da v tem času vsakdo stori svojo dolžnost. Na zdar!

50letnica slov. hravnega društva v Železnikih, ki se je vrnila 24. t. m., je v moralnem in gmotnem oziru uspela tako nepričakovano lepo, da entimo veliko dolžnost, javno zahvaliti vse one, ki so na ta, ali oni način pripomogli, k tako sijajnemu uspehu. Pol desetletja je minulo, od kar je bila zadnja slavnost 20letnice, toda ne v brezidelju za naše društvo. Hitelo je, da si razsiri svoj krog, izpopolni in poglobi svoje delo. Predvsem torej velja naša iskrena hvala vsem onim, ki so v tako impozantnem številu pohiteli k nam in nas novo navdušili za nadaljnje skupno narodno delovanje. Kdor gleda tako množico odličnih gostov, mu iskreje zasveti oko, zapolje živahnje, kri, zatriplje krepkeje sreči! Ponosni smo zrli na to pestro množico ljudi in ni nas treba biti strah bodočnosti. Zastopani so bili vsi sloji. Videl si med uglednimi profesorji, doktorji, visokošoleci, trgovci in obrtniki, tudi potsteno, kmetsko ljudstvo, skupno kot brate in sestre, v eni srečni družini.

Sprejem je bil nad vse prisrčen. Na to so gostje korakali z godbo na telu s šopki okrašeni skozi trg, do glavnega trga, kjer je gospica Minka Košmeljeva, po ljubkem govoru, pripela zastavi krasen, društveni trak. Na to, je govoril naš rojak, g. Klopčič. On je res steber naših narodnih društev in izvezban govornik. Hvala mu! Govoril je še v vznemilih besedah gospod prof. Jug, ki nas je veselo iznenadel s svojim prihodom iz Ljubljane. Pazljivo smo sledili njegovim odkritim, toplim besebam in zdi se mi, da je bila želja vseh, da bi govoril še in še tako iz sreca, do sreca. Govoril je potem še na krasnem vrtu g. Thalerja, tako krasno, tako temperamentno, da se je zaledkata marsikatera solza navdušenja in hvaležnosti v očeh. Hvala mu tujem, topla hvala, za njegovo ljubav do slovenskega naroda! Upamo, da je odnesel prijazne spomine od nas, in da se vidimo še kdaj! — Hvala tudi gospodu nadučitelju Štupici iz Dražgoš, ki je pripeljal seboj svoj izvezban pevski zbor, in s tem priznogel mnogo k sijajnosti veselice. Vsa hvala tudi goriški vojaški godbi, ki je tako nemornor igrala, da jo kar najtoplje priporočamo. — Iz mnogih hiš plapalole so slov. trobnojice, ki so klicale prišlečem nasproti: »Tu se bije pošteno slovensko sreč! Simpatije, ki nam jih je izrazilo s svojo udeležbo napredno slov. ljudstvo, nam bodi bodrilo v našem nadalnjem narodnem delu, vsikdar jih bomo znali doстоjočno ceniti.

Gasilno društvo v Begunjah (Gorenjsko) priredi v nedeljo na »Ledenic« pri Zapužah gozdno veselico.

50letnica hrvaškega pevskega društva »Zora« v Karlovcu bo dne 14. in 15. avgusta. Ustanovljena je bila »Zora« l. 1858. in je najstarejše hrvaško pevsko društvo in prvo hrvaško društvo, ki je napravilo korporativen izlet v Ljubljano. Bilo je že pred kakimi 30 leti.

Slovanski Jug.

Abdikacija črnogorskog prestonaslednika Danila? V belgradskih političnih krogih je razširjena vest, da se namerava črnogorski prestonaslednik Danilo na dan vladarskega jubileja kneza Nikole odpove-

dati vseh pravic do prestola in nato pa korist svojega mlajšega brata kneževiča Mirka. Danilo se bo odpovedal vsem pravicam na prestol na izrečno želenje svojega očeta. Kneževič Danilo namreč nima otrok, zato bi knez Nikola rad videl, da bi prestol zasedel princ Mirko, ki ima že moške potomce. Ta vest dosedaj officijalno še ni potrjena.

Hrvatski tamburaši v Srbiji. Tamburaški zbor gimnazijskih abiturientov in Osieka, ki je pretekli teden koncertiral pred sultantom Mohamedom, priredi na povratku v domovino več koncertov po raznih srbskih mestih. Včeraj je orkester koncertiral v Nišu, jutri koncertuje v Kruševcu, 31. t. m. v Vrnjici, 3. avgusta v Kragujevcu, 4. avgusta pa v Belgradu. Srbi sprejemajo mlade Hrvate povsodi z veliko presrenostjo in jih goste prav po bratsko.

Napad na časnika. Iz Belgrada poročajo: Dva makedonska četnika sta v torek zvečer napadla urednika »Pravde« Jovana Adamovića, ko je zapuščal kavarno, ga vrnila na tla in ga jela tolči s pestmi. Policia je rešila časnika iz rok napadalcev. Govori se, da je napadalce najel stotnik Tanković, ki se je utečil žaljenega, ker je »Pravda« trdila, da čestniki pri njegovem polku slabno ravnajo z vojaki. Srbski listi zahtevajo od vlade, naj poskrbi, da bodo napadalec eksemplarčno kaznovani in da se da napadenu uredniku primerno zadoščenje.

Kralj Peter poseti avstrijski dvor? V Belgradu govore, da so se pogajanja radi trgovinske pogodbe med Srbijo in Avstro-Ogrsko tako hitro končala zategadelj, ker je cesar Fran Josip dal sporočiti, da je pripravljen poseti kralja Petra na Dunaju. Koliko je na tej vesti resnice, se seveda ne da kontroliратi.

Nov profesor na belgradskem vseučilišču. Za rednega profesorja na tehniški fakulteti belgradske univerze je imenovan dr. Jovan Arnovljević. Predaval bo mehaniko, grafično statiko in statiko inženirske konstrukcije.

Ruska razstava v Sofiji. V torek je bila slovesno zatvorjena ruska knjigotržka razstava v Sofiji. Pri zatvoritvi je govoril v imenu prirediteljev A. A. Bašmakov, urednik »Praviljstvenega Vjestnika« v Petrogradu, v imenu bolgarskega odbora pa vseučiliški profesor dr. Miletić.

Po slovanskem svetu

Ruski vladni list o sofijskih in krakovskih slavnostih. »Rossija«, oficijalno glasilo ruskega ministrskega predsednika Stolypina piše o grunewaldski proslavi o vseslovenskih prireditvah v Sofiji tako: Nemško časopisje postaja vedno neravnvo, čim se kdo dotakne slovenskega vprašanja. To nervoznost znajo Nemci slabno prikrivati z umetno narejeno brezbrinjnostjo in ironijo. Če bi slovanski politiki kdaj hoteli smatrati idejo o slovanski vzajemnosti za utopijo, naj preberemo samo članke gotovih nemških listov o grunewaldski proslavi in o vseslovenskem kongresu v Sofiji, pa se bodo takoj prepričali, da ta ideja ni nobena utopija. Grunewaldska proslava sama na sebi ne vznemirja toliko praktičnih Nemcev, vznemirijo pa jih govorji po raznih slovenskih kulturnih centrih, v katerih se razglaša potreba, da se Slovani morajo združiti, ako hočejo uspešno odbitati nemške navale na njihovo rodno grundo. Ta naval pa dejansko obstaja vkljub vsemu nemškemu tajenju. Vkljub umetnemu in prezirnemu držanju nemškega javnega mnenja napram vzbujeni samozavesti slovenskih narodov vendarle Nemci uvidevajo resnobo sedanjega položaja, zato se trudijo, da bi svoj naval še podviročili. Želeti bi bilo, da bi bila ogromna masa zapadnega slovanstva vedno prožeta od potrebe skupnega odpora proti germanstvu. — Naglašamo še enkrat, da piše tako organ ruske vlade.

Rusija proda ali odstopi svoje poljske pokrajine? Lani je »Schlesische Zeitung« pisala, da namerava Rusija svoje poljske pokrajine prodati Prusiji. Te dni pa je neki dunajski list priobčil članek baje iz pod peresa nekega Rusa, da namerava Rusija šest zapadnih, čisto poljskih gubernij odstopiti Avstro-Ogrski, ako ji leta odstopi vzhodno Galicijo in severno Bukovino, to je kraje, kjer prebivajo Rusi. Poljska »Gazeta Warszawska« priponja k tej vesti, da bi bila ta zamena za Rusijo pač zelo ugodna, manj pa za Avstrijo. Rusija bi se na ta način iznenabila Poljakov in nihče bi ji več ne mogel očitati, da zatira brataki slovenski narod. V drugem oziru pa v tem slučaju ne bi mejila več na Nemčijo, kar bi bilo zanjo tudi velikega pomena. Avstrija bi dobila pod svojo šešlo malodane ve Poljake, kar bi ji pa nemara ne prijalo posebno, ker bi Poljaki neprestano izvivali konflikte s Prusijo. Najmanj zado-

voljni pa bi bila usnjena s projektom Nemčija.

Urednik »Sveti Slovenski« rednik Št. Urednik »Sveti Slovenski« dr. F. Koncani je v svojem listu nasvetoval Poljakom v Sloviji, naj se rajo bore proti Nemcem, kakor proti Čehom. V poljskih živinističnih krogih ga radi tegega nasveta silno napadajo in mu očitajo, da sploh ne more poljsko čuti, še da je itak prikrit Čeh, ker je baje češkega pokolenja.

Izpred sodišča.

Kasenske obravnave pred dodelnim sodiščem.

Nadležen berač. Patruljujoči orožnik je dne 13. julija v Medvodah prijet vlačigarja Karla Hackla iz Traisen, ko je od hiše do hiše na jako nadležen način beračil. Hackel se pa pozivnu orožnika ni hotel pokoriti, marveč je bil z rokami okrog sebe in mu skusal verižico, s katero ga je misil orožnik vkljeniti, iz roke splutil. Poleg tega je še orožnika opsal. Obsojen je bil na 8 mescev težke ječe.

Otok se opekel. Dekla Marija Stružnik na Jesenicah je prostovoljno prevzela nadzorstvo 5letne hčerke Marije Lampe. Deklica, z imenom Anica, je spala v postelji z Marijo Stružnik. Dne 12. junija je pa ta pod vzlajevem svoje postelje pozabilo vžigalice. Isti večer položi mati Lampe svojo hčerko v to posteljo in oddide. Otok je pa našel vžigalice in se željimi igrat. Pri tem se je vnela otroku srajčica, tako da je dobil tako hude opeklne, da je v bolnici umrl. Sodišče je obe obdolženki oprostilo.

Z začetkom grozila. Helena Levaković, 55letna ciganka iz Postojne, je prišla s svojo družino na Ilovoč, kjer je hotela prenočiti pod kozolcem posestnika Janeza Goršiča. Ta pa tega ni ciganom dovolil, ter jih izpod kozolea prepodil. Obdolženka Levaković mu je nato zagrozila: »Kaj pa bi bilo, če bi vam hiša pogrela! Teh besedi se je Goršič silno prestrašil in je zadevo naznani orožnikom. Ciganka je bila obsojena na dva meseca težke ječe.

Aretovana Hrvat. Tukajšna mestna stražnika sta po polnoči prisila v Anžičevem gostilnu v Hradeckem, da vasi, ter opomnila goste, da naj se razidejo, ker je policijska ura že prekoračena. Matija Žalac iz Sinaca pri Otočcu je bil stražnika zmerjati s policijsko barabo in še z drugimi psovkami. Bil je aretiran, zato je pa klical svoje tovariše na pomoč. In res se je odzval Ivan Stojadinović, delavec iz Otočca, prijel stražnika za roko in ga potegnil prič. To je imelo za posledico, da je bil tudi ta aretiran. Na Žalacovo vpitje: »Udrite jih!« padlo je nekaj kamenja, ne da bi se z storilce izvedelo. Obdolženka sta bila hudodelstva javne sile oprščena, pač pa sta bila obsojena Žalac zaradi zaljenja straže na 14 dni, njegov tovariš, Stojadinović, pa zaradi vmešavanja pri aretaciji na 10 dni zapora.

Obsojen satir. Pred tržaškim kazenskim sodiščem se je v sredo zavajjal kotlar Alojz Švara iz Trsta, zaposlen v ladjevnični S. Roca, obtožen hudodelstva posiljenja na škodo 10letne Valerije S. in poskušenega posilstva na Katarini R. iste starosti. — Švara je krvido na vso moč zanikal in isto je storil tudi njegov zagovornik, ali ker sta deklici, posebno Valeriji S. kategorično izjavili, da je satir uprav Švara, ga je sodni dvor spoznal krvnim in obsodil na 18 mesecev težke ječe, pookstreno s postom vsak mesec. Res huda, ali zaslužena kazen.

Razne stvari.

* Docent si prilastil dragoceno knjigo. Iz Soluna poročajo, da je ondotni srednješolski profesor, Mihail Dimonier, napravil pri žandarmeriji ovadbo zoper nekega privatnega docenta, ki je bil pred enim letom na Dunaju, od koder se je preselil v Dubrovnik. Temu je namreč Dimonier posodil dragoceno knjigo, in sicer »Codex Dimonia ochrida« iz 17. stoletja, pisan v kucovalskem jesiku. Te knjige mu zdaj note vrniti. Ker je knjiga unikum, jo Dimonier oceni na 10.000 K.

* Končne kitajskih rokovnjačev. V skalovju otoka Colowan so imeli kitajski rokopari več let varno skrivaliště. Ker so pa zadnji čas postajali vedno bolj predvzeti in vedno bolj nevarni, so Portugalcii sklenili, da za vselej pokončajo roparsko bando. V neki noti se je napotilo proti roparskemu skrivalištu sto mornarjev in dvesto vojakov. Pot po gorskih predih in jarkih ni bila posebno prijetna. Končno se je po Portugalcom le posrečilo, da so neoprežano prišli do rokovnjačnega skrivaliště. V skrivalištu so zlostili 30 kitajskih rokoparov, ki so imeli 16 v želenje ukovanih jetnikov. Jetniki so bili že tako iz-

stradani, da niso mogli več hoditi. Po brigci je bilo vse polem človeških obustavljakov, delna, da je že maršak Evrope ali probivalec kitajskih obrežnih mest postal žrtev kitajskih rokovnjačev.

Telefonski in hvojovni poročila.

Za Ciril - Metodevo društvo.

Podnart, 29. julija. Vabimo vse gorenjske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo popoldne ob 3. na sestanek v gostilno župana g. Pogačnika v Podnartu. Somišljeni dobro došli!

Tržaški obč. svet.

Trst, 29. julija. V snočni seji mestnega sveta sta bili prečitani spomenici takozvanega monarhičnega društva in uredniškega društva, naj se povodom cesarjeve 80letnice Veliki trg (Piazza grande) prekrst v trg Franca Jožefa. Spomenici sta bili izročeni mestnemu odboru in strem pokopani. Pač je pa mestni svet sklenil, poslati udanostno izjavo, zvišati prejemke mestnim urednikom in učiteljem in dovoliti 100.000 K za fond zoper potepuščvo.

Letošnji cesarski manevari odpadejo.

Dunaj, 29. julija. Iz Išla dohaja oficijalno poročilo, da je cesar pritrtil predlogu šefa generalnega štaba, ki je predlagal, da naj letošnji cesarski manevari sploh odpadejo.

Srbsko - hrvaška koalicija.

Zagreb, 29. julija. Pododsek, kateri je imel nalog, sestaviti odgovor na banovo pismo, predloži načrt tega pisma v današnjem plenumu srbsko-hrvaške koalicije, da se o njem razpravlja. Še vedno se upa, da bo mogoče rešiti mirnim potom spor med banom in koalicijo. O vsebinu odgovora strogo molčje. V političnih krogih se sudi, da hočejo srbski poslanci zasledovati glede odstranitve načelnika pravosodja Aranitzkega separatično politiko. Srbski poslanci pa zagotavljajo, da niso imeli nikakih posebnih posvetovanj in da ne nameravajo zavzemati nikakega separatičnega stališča, četudi se poslane Pribičevi zavzemata zato, da se ima glede odstranitve Aranitzkega zavzeti posebno stališče.

Položaj na Hrvškem.

Budimpešta, 29. julija. Iz Zagreba se poroča: Clani srbsko - hrvaške koalicije bodo v današnjem konferenci izdelali memorandum, kateri se predloži banu, dr. Tomašiću, in v katerem se obravnava tudi možnost skupnega delovanja srbsko - hrvaške koalicije z banom.

Velikanska sleparija z dragimi kamni.

Budimpešta, 29. julija. Tu se je prišlo na sled velikanski slepariji s ponarejimi dragimi kamni. Nek agent z imenom Goldberg je zastavil v različnih budimpeštanskih zavzetjaličnih drago kamenje, za katere je dobil četr milijona kron. Posebna preskuševalna komisija pa je dognala, da so vsi ti »dragi kamni« ponarejimi dragimi kamni. Neknosti. Radi tega je oškodovanih velikim budimpeštanskih zavzetjaličnih.

Obisk srbskega kralja Petra na Dunaju.

Belgrad, 29. julija. Poroča se, da je avstrijski

Serravalo

čeleznato Kina-Vino

regionalna restavracija na Dunaju 1000:
čelezno odlikovanje in častni član
ki stoji začetnik.

Površja velje do jedi,
okrepča živec, poboljša
kri in je
rekonval-scentom —
in malekranu
sele priporočeno od zdrav-
nikih avtoritet.

Imbordni okružek.

Vedkrat odlikovanje.
Nad 8000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, t. h. Št. 1000
TRST-Barkevje.

Meteorološko poročilo.

Vihina nad morjem 300-2. Srednji zračni tlak 730-6 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetovi	Nebo
28. 2. pop.	736.2	22.5	slab jug	jasno
9. zv.	735.6	17.1	sl. szahod	-

29. 7. zj. 735.7 12.6 sl. vzhod megla

Srednja včerajšnja temperatura 16.8°, norm. 19.9°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Kleparskega pomočnika

sprejme takoj 2552

Ivan Jenko, klepar, v Idriji.

Dva donašalca

(Zuträger) sprejme večja kavarna.

Naslov pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

2522

Akumulatorji

za električno razsvetljavo. Male celice od mark I—naprej. Žepne svetilke. Uzgajine celice. Seznam o elektr. predmetih zastonj.

Alfred Luscher, Brăzdane 22/176.

Podružnica: Podmokli - Češko-Rūnauburg 176.

Prijazno

stanovanje

s tremi sobami in najmodernejšo opremo se zaradi premostitve

takoj odda.

Franc Jožeta cesta štev. 16 (poleg deželnega gledališča ob vhodu v Lattermannov drevored, Kubelkova hiša). 2566

Razpis.

Družba sv. Cirila in Metoda razpisuje s pričetkom prihodnjega šolskega leta na družbenih šolah v Trstu **dve provizorični učiteljski mestni in sicer eno mesto učitelja in eno mesto učiteljice** z letnimi prejemki 1400 kron.

Tozadevne s potrebnimi dokazili opremljene prošnje naj se pošljajo v družbeno pisarno **najkasneje do 10. avgusta t. l.**

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 22. julija 1910.

Velik operetni koncert

popolne

Slovenske Filharmonije

se vrsti

v soboto, dne 30. t. m.

2567

hotelu pri Seidlu

(hotel Južni kolodvor).

Začetek ob 8. zvez. Vstopna cena.

notarskega kandidata

aprojmo takoj 2530

notar Židovčnik v Ljubljani.

Gostilno

v Ljubljani ali na delni vase na njenem

gostilničar.

Ponudbe pod „gostilničar“ na upravo

»Slov. Naroda«. 2556

Knjigovodja

več obojega knjigovodstva, praktično izobražen, samostojen delavec išče radi družinskih razmer primernega mesta v Ljubljani. Nastop takoj.

Ponudbe sprejme event. da naslov upravnštvo »Slov. Naroda«. 2556

vec 400 GODIŠA

časopis kralj igra zveznički življenje

Načelo: Kralj igra zveznički življenje

ANT-TOMEČ

izvor sveta

UHOPOLCU

(češka)

češka

češka</p